

Şehit Yüzbaşı Cengiz Topel (1934 - 1964)



Cengiz Topel, İzmit'te 2 Eylül 1934 tarihinde doğdu. Dört çocuklu bir ailenin üçüncü çocuğu olan Cengiz Topel'in babası Trabzonlu Tekel tütün eksperisi Hakkı Bey, annesi Mebuse Hanım'dır.

İlkokula Bandırma II. İlkokul'unda başlayan Topel, babasının Gönen'e tayini ile Ömer Seyfettin İlkokulu'nda öğrenimine devam etti. 1934 yılında babasını kaybettikten bir süre sonra yerleştikleri İstanbul Kadıköy'deki Kadıköy Yeldeğirmeni Okulu'nda ilk ve orta öğrenimini tamamladı. Lise öğrenimini Haydarpaşa Lisesi'nde başlayıp Kuleli Askeri Lisesi'ne devam ederek 1953 yılında bitirdi.

Cengiz Topel, 1955 yılında Kara Harp Okulu'nu bitirip asteğmen olarak orduya katıldı. Küçük yaşlardan beri havacılığa olan merakı sonucu hava sınıfına ayrıldı. Pilotaj eğitimi için Kanada'ya gönderildi. Kanada'daki eğitimini başarıyla tamamlayarak 1957 yılında yurda dönüp Merzifon Hava Üssü'nde göreve başladı. 1961 yılında Eskişehir I. Ana Jet Üssü'ne atandı. 1963 yılında ise yüzbaşılığa terfi etti.

8 Ağustos 1964 yılında Rumlar' ı Türk Halkı'na karşı işledikleri insanlık dışı eylemlerden caydırmak için Eskişehir'den Kıbrıs'a, 4'lü Filo Komutanı olarak gönderilen Cengiz Topel'in uçağı, uçuş esnasında yerden isabet alarak düşürüldü. Cengiz Topel, paraşütle atlamayı başardı fakat esir alındığı Rumlar tarafından şehit edildi.

Kıbrıs'ta ilk Türk hava harp şehidi olan Cengiz Topel'in hastanede öldüğü açıklandı ancak ısrarlı girişimler sonucu 12 Ağustos 1964 tarihinde Rumlar' dan naaşı alındı. Kıbrıs, Adana, Ankara ve İstanbul'da yapılan törenlerden sonra 14 Ağustos 1964 tarihinde Edirnekapı'daki Sakızağacı Hava Şehitliği'nde toprağa verildi.

Anısına

Türkiye'nin çeşitli bölgelerindeki yerleşim yerlerinde birçok park, cadde ve sokağa adı verilmiştir.

Gaziantep ve Kayseri'de birer semt, Ankara'nın Mamak, Çubuk ilçelerinde ve İzmir'in Konak ilçesinde birer mahalle , İstanbul'un Gaziosmanpaşa, Eyüp ve Kartal ilçesinde, Hakkari'nin Yüksekova ilçesinde, Kocaeli'nin İzmit ilçesi Karabaş mahallesinde ve Balıkesir'in Hasan Basri Çantay ve Gündoğan mahallelerini ayıran ve şehir merkezinden 9. Ana Jet Üssü'ne ulaşımı sağlayan caddeye, babasının tayini ile Ömer Seyfettin İlkokulu'na devam ettiği Gönen (Balıkesir)'deki bir ana caddeye; Malatya, Kırıkkale, Sorgun ve Eskişehir'de en büyük caddelerden birisine, Tekirdağ merkezindeki bir meydana, İzmir-Karşıyaka'da ve Düzce merkezde bir sokağa ismi verilmiştir.

Türkiye'nin çeşitli bölgelerindeki okullara adı verilmiştir.

Cengiz Topel ismi, Antalya'nın Muratpaşa ve Finike ilçelerinde, Ağrı'nın Patnos ilçesinde, Adıyaman'da Eskişehir'de, Batman'da, Sakarya'da, Tokat Turhal'da Samsun'da, Şanlıurfa'da, Isparta'da, İstanbul'un Bakırköy ve Zonguldak'ın Kozlu, Manisa'nın Demirci, Mersin'in Akdeniz, Tarsus, Silifke ve Anamur, Osmaniye'nin Kadirli, Adana'nın Yüreğir, Konya'nın Karatay, Afyonkarahisar ilinin Dinar, Trabzon'un Of ve Sinop'un Boyabat, Gaziantep'in Şahinbey, İzmir'in Buca ve Güzelbahçe ilçesinde, Gönen (Balıkesir)'de okullara verilmiştir.

Ayrıca Konya'da Cengiz Topel'in adını alan "Şehit Topel Polis Merkezi", İzmit'te "Cengiz Topel Deniz Hava Üs Komutanlığı" ve Kocaeli Cengiz Topel Havalimanı bulunmaktadır.

İstanbul - Şirinevler'de, Kâğıthane'nin Çağlayan mahallesinde ve Maltepe Gülsuyu Mahallesi'nde adını taşıyan bir cami vardır.

Eskişehir'in merkezinde ve Bursa'nın Gürsu ilçesinde heykeli bulunmaktadır.

Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nde ise anıtı dikilmiş, bir köye ve bir hastaneye ismi verilmiştir.